

NOWO (225) *av*

Oba o jasne.

Sł stp, Cn notuje, Linde XVIII w.

1. *Niedawno, dopiero co; noviter Mącz, JanStat; recens Mącz, Cn; (pro)nuper Mącz; recentes Cn* (83) : *Nuper, adverbium temporis, Niedawno/ Dopiero/ Nowo. Mącz 255b, 251d, 348b.*

Wyrażenie: »bardzo nowo« (7): Pronuper, Dopieruczko/ Bárzo nowo. Mącz 325d.

a. *W połączeniu z czasownikiem [zawsze w pisowni rozłącznej] [w tym: nowo + czasownik (13), czasownik + nowo (1), nowo + inne określenia + czasownik (4)] (18) : ForCnR C; RejPs 168; Teraz zaśię czo mi fie tu nowo przytrefiło O czym nigdy me fercze śnadz było nie myśliło RejJóz 16; Moiem handel poczał nowo. A ydzie my to oflowo. RejKup c8; PRzyfzedł potym k niey ieden/ nowo fie ożenił RejZwierz 45v, 54v, 102; gałką z Ratufzá Krákovskiego ípádła/ którą nowo y mocno był cieślá wpráwił. BielKron 400v; Tegoż roku Woyćiech Fontanus rodem z Włoch nowo przyiechał do Kráková BielKron 416v, 101v, 317, 323v, [332]², 348v; Cum e provincia recens esset, Ná ten czas gdy był nowo z ítároftwá zyechał. Mącz 348b; OrzQuin H2; SkarŻyw 62.*

W charakterystycznych połączeniach: nowo dać, ożenić się, począc, powstać, przyjąć, przyjechać (zjechać) (3), przytrefić się, przysiąść, uznać, wprawić [co], zostać [kim], zstać się.

Wyrażenie: »teraz nowo« (1): A to nam niechcąc przypáddło Co teraz nowo przyiáddło RejRozpr C4v.

b. *W połączeniu z imiesłowem odmiennym [w pisowni rozłącznej (52), w łącznej (9)] [w tym: nowo + imiesłów (53), nowo + inne określenia + imiesłów (8)] (61) : PatKaz I 17v: A przyfície iego będzie káždemu ták wdzięczne/ iako deffcz nowo poľianemu zbożu RejPs 105, 114v, 157; MurzNT Mar 2/21; PRzyfyeźnik młóddzy/ tho íeft/ nowo obrány/ íeft Sprawcą ípraw Przyfyeźniczych GroicPorz d3; [ma stać] tylko w kofzuli/ ná świniey íkorze nowo odártey. GroicPorz aav, b3v; KrowObr 123v; Iákoż fłyfzę ten Abram/ nowo z Włoch náftály/ Ze to może w tym domu/ klenot być niemály. RejZwierz 66; Bacząc Luter iż powftáią przeciw iemu/ wćiekl fie do Cefárzá Kárlá nowo wybranego BielKron 195v, 113v, 233v, 309, 330v, 441v; Neophytus, Nowowfzczepiony/ przychóddzień/ nowokrześciánin/ wfłtepień. Mącz 245c, 30b, 193c, 251d, 283c, 426d; RejPos 23, 276v, 285; Bo nowo wádzony korzeń/ gdy íelzcze w łobie wilgotności nie ma/ gdzie wiele gáłęzi ná gorze/ nie może ich wzywić. RejZwierz 107; A byli nie dáleko oney wśi dwa puftelnicy w lefie/ ieden [...] ktory był odetrzydzieści lat ná pułzczy/ [...] drugi był nowo náftály. RejZwierz 174v, 26, 89, 174v; Nektárius nowo ná Cárogrocką ítolicę poľadzony SkarJedn 175; Oczko 13v; Oćiec śiędzie zá íwym ítołem/ A dziateczki ítoią kólem: By w buynym íáddzie żieloné Oliwki nowo íádzoné. KochPs 192; SkarŻyw 202; StryjKron 36; GórnRozm M; Mogę téż tu y nowozefzłą pániá náfzę przypomniéć KochWr 33; ActReg 39 [2 r.]; OstrEp A2; Myto w Zupách Ruľkich nowo wftáwioné znafzamy SarnStat 391; A od ízukánia rzeczy w księgách nowo od roku zápiľánéy/ nic niema bydź płacono SarnStat 1158, 7, 73, 483, 609, 1151; Nowoáryáni Pogáníftwo z krześciáníftwá czynią. Czytay o tym Werifikácią Autorowá nowo wydáná. PowodPr 34; Rownie ták kofá oftrá pracowity Oracz/ kwiateczek woniá známienity Nowo roľkwitły ścina niebaczliwie SzarzRyt C4v. [Wieś Bruschi [...] Ma włók in summa 61. [...] Nowoosiadłych 3 LustrPom 20; tej to pani domek stary z oborami starymi, owczarnia nowa i z*

oborami nowozałożonymi *InwSzlachKal 1565 nr 15*; PRzydawaią się więc pośpolicie zawady roku pierwszego winu nowo ładzonemu *Cresc 1571 325*; który [przydziałek] dał Błachowi kmieciowi swemu nowoosadzonemu *InwSzlachKal 1573 nr 30*; Item za kmićmi przydziałki; ku wsi poczęła się Koźlęcina od Ruskowego przydziałku aż do ogrodu Jędrzejowego nowowymierzonego *InwSzlachKal 1573 nr 30*].

W chrakterystycznych połączeniach: nowo dopuszczon, fundowany, kupiony, nabyty (2), nalezion(y) (2), namowiony, nastaly (3), naznaczony, obrany (4), odarty, odesłany, [osadzony, osądzony, osiadły], otworzony, poprawiony (2), posadzony, posiany, postanowiony (3), przybiegły, przybyły, przyjęty, przyniesiony, rozkwitły, (w)sadzony (2), (o)strzyżony (2), stworzony, święcony, uczyniony (2), ustawiony(2), wsadzony, wszczepiony, wszczęty, wybrany (2), wydany, [wymierzony], zachowany, zaczęty (2), [założony], zapisany(3), zaprawiony, zeszyły.

*Wyrażenia: »nowo okrzczony« (1): władzon Keyftut ná Malborg do mocnego fklepu / wżákże wywiedzyon trzeciego dnia przez iednego Litwina nowo okrzczonego/ kthory mu przyniołł szatę zakonną *BielKron 376v*.*

*»nowo urodzony« (5): iż w ten czas Aiáx sýná Priámułowego Polidorá wzyął/ ktego był dał ku wychowaniu nowo vrodzonego/ Polimneftrowi krolowi Trácyey *BielKron 57*; Partus, Rodzenie [...] Partus item, Dzięcię [!] nowo vrodzone. *Mącz 278c*; Winfzowanie. [...] Podczáfzyney Wiel. X. Lit. z Nowourodzonego Syná Hieronimá. *SkorWinsz kt, A2, A3*.*

*»nowo wierzący« (1): Dowie fię Licynius/ y pośle trzyftá żołnierzow innych/ áby ony nowo wierzące pobili. *SkarŻyw 189*.*

*Szeregi: »bądź zdawna, bądź też teraz nowo« (3): [u których kapituł są doktorowie] ábo czytájący Práwo Duchowné y święté piłmo/ bądź zdawná/ bądź téż teraz nowo poftánowieni y fundowani [ex antiquo, sive etiam noviter fundati *JanStat 197*] *SarnStat 180 [idem] 197, 923*.*

*»nowo i z starodawna« (1): Tákże wżyfťki clá ná wodách y ziemiách/ które nowo y zftáradawná [*nova et antiqua JanStat 901*] były záchowáné y vftáwioné/ w ziemiách tylko Pruřkich. [...] nászá Królewřká łczodroblivořciá káfuiemy *SarnStat 1118*.*

*»świeżo i nowo« (1): Wyiáwřzy to/ gđzieby iáki wyftępek v łádu álbo ná mieyřcu łádu świeżo y nowo [*recenter et de novo JanStat 491*] był dopuřczon *SarnStat 787*.*

2. Świeżo (o fakcie zaistnienia czegoś, czego przedtem nie było); *nove Calep, PolAnt, Cn; de novo Jan Stat (122) : Calep 705a*.

*Szereg: »staro i nowo« (1): dziś v nas thák wiele ieft řtroiow/ iż im liczby niemáľz. tho po Włofku/ tho po łřzpánřku/ po Brunřzwifku/ po Vřárřku/ dwoiáko řtáro/ y nowo *GórnDworz L6*.*

a. W połączeniu z czasownikiem [w pisowni rozłącznej (27), w łącznej (1)] [w tym: nowo + czasownik (16), czasownik + nowo (4), nowo + inne określenia + czasownik (8)] (28) : *OpecŻyw kt*; A gdzie řie co ziąwi nowo luź rzecznikom bywa zdrowo *RejRozpr C; RejKup P; Diar 88*; O ty márne wymyřły/ co ich pełno wřzędy/ Zać to nowo ná řwiecie/ nářtáły ty błędy. *RejWiz 161v*; řtáre rzeczy przeminęły/ oto fię wřzyťki nowo řtáły [*vetera transierunt: ecce facta sunt omnia nova*]. *BibRadz 2.Cor 5/17*; miáľteczko ktore był nowo Skánderbeg záložýł iefczę w nim ludzi niebyło/ Chinrył rzeczóno/ zborzył w ciágnieniu. *BielKron 257*; Tákże ktory towárzyř przywędruię nowo/ Ieřli witáć nie tráfi/

nie będzie mu zdrowo. *BielSat* C2v [*idem BielRozm* 19]; *BielSpr* 63v; Niemcom ktorzy byli w ten czas do Lifland Zakon Rycerki dla wiary Chrześciańskiey/ nowo wnieśli/ mężnie odpierał *StryjKron* 280; A ten Bog oćiec nie iełt nowym iákim Bogiem/ áni nowo dołał tego ducha/ ktorego dał Chrístufowi Iezufowi *CzechEp* 217; *BielRozm* 19; *KochTr* 22; *Calep* 705a; A ziawił się w tych kráiách dopiéro/ y pod ten czas/ kiedy nowo té kráie nové ośiadáli / y ná miełzkánié się łobili. *KochCz* B; [*skazuiemy*] iż żadnych myt/ łkładów/ cęł/ targowych/ y żadnych czynńzów ná mieyfcách y ośobách w żiemiách Prufkich y páńfwách im poddanych y tám będących niebędziemy nowo [*de novo JanStat* 878] wkładác *SarnStat* 1099, 4, 306; Ale kto czego nowo dołał/ przywileiem się wípierác muśi. *SkarKaz* 241b.

W charakterystycznych połączeniach: nowo dostać (2), nastać (2), osiadać, powstać, przydać, przywędrować (2), puścić się, stać się, szczepić, układać, wnieść, wystawić, założyć, zjawić się, zostać.

Zwroty: »[ku komu] nowo się przyłączać« (1): Zágadanie tákowe/ [...] nie ták iełt żydow tych/ ktorzy idą wedle ciała z potomńtwá Abráhámowego/ iáko tych co się teraz ku nim nowo od Krześcian przyłączáią *CzechRozm* 172.

»[co] nowo stanowić« (1): jeno to [*winę JKM*] ustawia na ty, ktorzy by się ważyć śmieli odmieniać co a nowo stanowić w państwach *JKM Diar* 62.

»nowo wychodzić« [*o wydawaniu księzek*] (2): ponieważ ten moy nowy Nowego testámentu przekład/ z teyże nowej W. mći Drukárnie nowo wychodzi/ łłuznie iy W. mći [...] offiáruię *BudNT* a5v; *SarnStat* 306.

»nowo wymyślic« (1): Bogom tym ktorzych nie ználi wielką cześć czynili/ Bo ie łobie práwie nowo byli wymyłlili. *LubPs* gg4v.

»nowo zbudować« (2): [*Probus*] pochowan v S. Krzyża ná zamku Wrocłáwskim w kościele który on był dał nowo zbudowác. *BielKron* 366; *SkarŻyw* 473.

Szeregi: »nie nowo ani z ludzkiego wymyślu« (1): [*papież*] ma władzą y zwirchność [...] nyę [!] nowo/ áni z ludzkyego wymyłlu/ [...] ále przez ápołtoły y łámega pána Kryšťufá zołtáwioną y podaną *KromRozm III* Q2.

»nowo i niedawno« (1): A gdyż tedy ták iełt/ iż Papieżá teras nowo y niedawno ná tym Koncylium Florenckim połthánowiono być po wżyftkim łwiećie przełozonym Biskupem *KrowObr* 18.

b. W połączeniu z imiesłowem odmiennym [*w pisowni rozłącznej* (78), *w łącznej* (14)] [*w tym: nowo + imiesłów* (77), *nowo + inne określenia + imiesłów* (15)] (92) : *MurzNT* 14v; *KrowObr* 76v; Kłięgi Dziefiáthe [...] O wyłpach morskich nowo náleżionych/ ktore mogą być rzeczzone świat nowy/ iż nie były znáioime nigdy łtárym ludziom/ żeglarzom/ kupcom/ álbo też y Astronomom *BielKron* 440v; *Civis ascriptitius*, Nowo wpifány y przyęty w miełckie práwo. *Mącz* 374c; *Invectitii mores*, Nowo zkąd ynąd wniełione obyczáye. *Mącz* 477d, 251d [3 r.], 374c, 471b; dáley Duch łwięty prorokuie [...] Iż bełtia tá połlednia to iełt oná dwurogáta á nowo z ziemie powłtála zbuntuie się *RejAp* 144v, 113, 115v [2 r.]; *GórnDworz* P5v; gdyż oni Biskupi/ Fárizeuszowie/ á doktorowie wielcy/ wzgardzáli á połmiewáli się z onych nowozyáwionych łłuchow á powieści/ o przyłciu [...] Mełyálza tego. *RejPos* 288; Nie wípominam tu błędu nowo włkrzełzonego Ariáńkiego *RejPos* 294v, 15v, 22v, 27v, 299; *CzechRozm* A7v; *SkarJedn* 162; Niech nam łynowie rołtą ták/ iáko zieloné łábłonki rołtą nowołzczępióné *KochPs* 209, 179; *StryjKron kt*; Tákże Cypryan piłżąc/ [...] przeciw nowo bez łłowá

Bożego/ Ceremoniiey wniesionej/ [...] zowie tych duchownymi złodziejami y cudzołożnikami/ ktorzy wywrócáli rofkazania Boże *CzechEp* 131, 232; Láfy czarne y w polách nowo zápuřczóne Gáie/ y wy bezludne y nie oládzóne Puřczé *KlonŻal* A3v; Skąd fię teź vczymy/ że świątá/ pořty / y ine obrzędy w kořciele mogá być nowo vřtáwowáne/ bez wyráźnego w piřmie o tym rofkazania. *WujNT* 349; á nieco téź z nowu dla przygód nowo fię wynarzáiácych [*pro casuum emergentium novitate decernentes JanStat* 149]/ Státutá y Conřtytucię nářzé niźey nápiřáné/ [...] vydáiemy *SarnStat* 915; Tákže téź Cłó [...] któré powiedáią nowo byđź vložóne [*quae dicuntur de novo imposita JanStat* 906]/ niech bęđzie záwielzóné *SarnStat* 1122, 923, 1069, 1121; Wiem y o onym w Łęczycy nowo podányim řpořobie řluzenia woyny *VotSzl* C3v; *CzahTr* C4; Wielka řwiatłóř wyńikłá w choinowym borku/ Ná pięńku nowoćiętym/ ná cudnym págorku. *KlonWor* 47.

W przeciřstawieniu: »stary ... nowo« (1): Prawdá teź ieřt/ że Iraeneus řtáre księgi přeřkláda nád nowo piřáne *BudNT przedm* c7.

W charakterystycznych połączeniach: nowo czyniony, darty, należiony (3), (na)pisany, naprawiony, poczęty, podany, powstały (3), (na)szczepiony (3), targany, ułożony (2), urobiony, ustawiony, ustawowany, usuty, wniesiony (2), wpisany (2), wskrzeszony, wydźwigniony, wynaleziony, wynarżający się, zapuszczony, zapowiedziany, zjawiony (4).

Wyrażenia: »nowo drukowany« (1): Hiřtoria. O Heliařzu Proroku/ [...] Teraz nowo Drukowána. *HistHel kt.*

»wsi nowo nasiadłé« (2): Wsi nowo nasiadłé mają płácić z kaźdego łanu osiadłégo po dwu gr *Diar* 90, 79.

»nowo (na wiarę *a.* do Chrystusa) nawrocony« = *advena PolAnt, Vulg; proselytus Vulg* (12): Chwalcie dzieci pana Boga chwalcie imię pańskie. [*Ps* 121/1] Dzieci, to ieřt wy pogani nowo na wiarę nawroceni. *WróbŻółt* mm3v; *BudNT Act* 6/5; Potym ná Biřkupřtvo Wiromándeńskie zwielką prořbá y płáčzem ludu onégo nowo do Chryřtuřa náwroconégo/ ledwie fię vřyć dał. *SkarŻyw* 527, 63, 357, 536; pořřzó wiele z Zydow y z naboźnych nowonáwroconych zá Páwłem y Bárnábářzem *WujNT Act* 13/43, *Act* 2/11, 6/5, s. 570 [2 r.]; *PowodPr* 23.

»nowo (po polsku *a.* na polski język) przełożony, wyłożony« (3:1): Přářterz Dawidá [...] teraz nowo ná piořnecźki po Polsku přeřložony *LubPs kt, B; Biblia* To ieřt. Kxięgi Sřharego y Nowégo Zakonu/ ná Polřki ięzyk/ [...] nowo wyłożóna. *Leop kt; BielKron* 305.

»nowo uczyniony« (7): Pyesń Nowo vczynioná/ Ná wefele Wielmoźnego Páná/ á páná Yaná Kořtki z Stymbářku. *MrowPieř kt; BielKom kt; GliczKsiąź kt; Strum* K3v; Krolow y Xiąźářt Polskich/ Kroćiuchne porřádu záwářcie/ y opis/ nowo vczyniony. *KlonKr* A2 *wřtěp, kt; Threń* ná nieřtáloř ludzká nowo vczyniony. *CzahTr* H4v.

»nowo wydany« (5): *BielKron* 334; *GrzepGeom kt; ReřZwierc* A2; Wřzákže cię prořřę/ ábyř mi přeřdřię ná dálřze wywođy odpowiedář/ ktorychem fię ia z piřm tych nowo wydánych náuczył *CzechRozm* 52v; *ReszHoz* 114.

»nowo wymyřlony« (12): *MurzNT* 108v; A ták nye ápořtolřki to řpořob řtáwryenya řlug kořcyelnych áľbo vřřęđnikow duchownych v Lutheranow y inych dźiřyeyřřych kácyřzow: áľe nowo wymyřlony přeřz ludźye řwówolne á řkrzęřne/ ktorym nowinki řmákuýá. *KromRozm III* I7; *BielKron* 419v;

Novata verba, Nowo wymiŝlione ŝlwa. *Mącz* 251d; *RejAp* 116; á ták ten domyŝl nowo wymyŝlony okoŝo lat Ezechiaŝzowych [...] zá fráŝzkę nie ŝtoi *CzechRozm* 137v, A7v; Ze teŝ tym torem/ znowo wymyŝloná rzeczá/ ŝlwa teŝ nowe y obce [...] wprowadŝili. *CzechEp* 232; *WujNT przedm* 21; Naprzód obiecuiemy [...] nigdy przez rády y przyzwolenia oŝobnégo/ [...] Monety teraz w Króŝlŝtwie náŝzym bieŝący/ álbo teŝ poŝtronnéy/ álbo nowo wymyŝlonéy [*de novo inventam JanPrzyw* 8]/ nie kázác áni dopuŝcić bić *SarnStat* 886 [*idem* 405], 198, 405.

»nowo zbudowan(y), postawiony« (5:1): niema wielkiego budowania iedno cieplice, á Collegium nauki poŝpolitey znakomicie y nowo zbudowane [*noviter structas*] *MiechGlab* 70; *BielKron* 410v, 423v; iáchaŝ ŝam do ŝwiętego Rupertá: ktory w klaŝtorze onym nowo zbudowaným przemieŝlkiwaŝ *Skarŝyw* 231, 491; *PudŝDydo* 29.

»nowo zŝoŝzony [= *napisany*]« (2): KOMEDYA o Lizydzie/ w ŝtan Maŝeńŝki wŝtępuiácy. Przez ADAMA PAXILLVSA Teraz nowo zŝoŝzona. *PaxLiz kt*; *LatHar* +7v.

»nowo zmyŝlony (a. zmyŝlony)« (2): *CzechEp* 219; Przetoŝ to nazwiŝko mocnie trzymác mamy: á Nowokrzczeńŝkiego nowo zmyŝlonego nie przyimowác. *WujNT* 445.

3. *Znowu, odnowa* (20) :

a. *W poŝáczeniu z czasownikiem* (7) : thi ŝŝá mitha [...] Oŝtrow Zareczki po pyenczdzieŝzianth tholp ŝŝoly y po polgroŝkv nowo ŝkrziwdá a cziaŝkoŝzczia ich a drvgdi wiáczey *MetrKor* 57/114v [*idem*] 59/271v; *RejKup* c5; thoŝ im dopiero vpádŝo ŝerce/ wŝzák ieŝzcze teras nowo ŝá znáki ŝwieŝe popalenia ná Pokućiú ŝońŝkiego roku *MycPrz* II C2v; W tym czáŝie nowo ŝię z iátrzyŝá Eudoxya *Skarŝyw* 88.

Zwrot: »jakoby nowo ŝię urodzić« (1): Saul teŝ byŝ ŝynem roku iŝe ŝie dopiero ná on czás iákoby nowo vrodŝil/ gdy z podŝego narodu y nieznácznego domu/ znácznym y wielmoŝnym zŝoŝtaŝ/ gdy ná kroŝlŝtwo byŝ pomázan *CzechRozm* 140.

Szereg: »dawno i teraz nowo« (1): Bo tákie Synod Niceńŝki wtory y Gángreńŝki dawno/ y teraz Trydentŝki nowo potępiŝ. *WujJud* 60v.

b. *W poŝáczeniu z imieŝlówem odmiennym [zawsze w pisowni rozŝácznej] [w tym: nowo + imieŝlów* (9), *nowo + inne okreŝlenia + imieŝlów* (4)] (13) : A wrzec będzie iako w kotle/ Ktori iakis chytri dyabeŝ z dopuŝzczenia Boŝego nowo z piekŝa wypuŝczony/ poddymac będzie *LudWieŝ* A4; *RejPos* 300 [3 r.]; STATVTA Y METRIKA PRZYWILEIOW KORONNYCH: IEŝZYKIEM POLSKIM SPISANE. Y porzádkiem práwie przyrodzonym á bárzo ŝnádny nowo zebráne *SarnStat kt*.

W charakterystycznych poŝáчениach: *nowo obwoŝany, otworzony* (2), *wypuŝczony, zebrany*.

Wyraŝenia: »nowo odrodzon« (1): Teŝ ieŝth w nim proroctwo o koŝcyele wiernych Páńŝkich/ ktory nowo ieŝt odrodzon z wody á z Duchá ŝwięthego/ iŝ thu záwŝdy miaŝ wielkye przeŝŝádowánie ćirpyeć od ŝprzećiwnikow prawdziwego ŝlwa Ewányeliey ŝwiętey. *LubPs* Cv.

»nowo przeŝoŝzony, wyŝoŝzony« (1:1): Hiŝtoria o Ziwoocie y známienitich ŝpráwach Alexándra Wielkiego [...] teraz nowo przeŝoŝzona. *HistAl kt*; Biblia ŝwięta/ Tho ieŝt/ Kŝięgi Stárego y Nowego Zakonu/ wŝáŝnie z Zydow/ Greckiego/ y Łácińŝkiego/ nowo ná Polski ięzyk z pilnoŝciá y wiernie wyŝoŝzone. *BibRadz kt*.

»nowo wydany« (5): *SeklKat kt*; *Sen Maiowy/ Pod gáiem zielonym iednego Puftelniká. Przez Marciná Bielfkiego nápińány/ y teraz nowo przez Ioáchimá Bielfkiego/ fyná iego/ wydany. BielSen 1; BielSjem 1; SarnStat 5, 5v.*

Synonimy: 1. niedawno, dopiero; 2. świeżo; 3. znowu.

Cf **NOWANJELIK**, **NOWOARYJANIN**, **[NOWOCHRZCZENIE]**,
NOWOCHRZCZONY, **NOWOCZYNNY**, **NOWOEWANJELICKI**,
[NOWOEWANJELISTA], **[NOWOFARYZAJSKI]**, **NOWOGRODEK**,
[NOWOGRODKOWY], **NOWOKRZCZENIEC**, **NOWOKRZCZEŃSKI**,
NOWOKRZCZEŃSTWO, **NOWOKRZEŚCIJANIN**, **NOWOKSIĘŻYNY**, **NOWOLETNI**,
[NOWOMIESIĄC], **[NOWOMIESIĄCZNY]**, **NOWOMYŚLNY**, **NOWONARODZENIE**,
NOWONARODZONY, **[NOWONAWROCENIEC]**, **NOWOOBRZEZANIEC**,
NOWOPRZYCHODNY, **NOWORODNY**, **NOWOROSŁY**, **[NOWORZYMSKI]**,
[NOWOSIEDLE], **NOWOSIEDLINY**, **NOWOUK**, **[NOWOWIAREK]**, **NOWOWIERCA**,
NOWOWIEREK, **NOWOWIERNIK**, **NOWOWIERNY**, **[NOWOWSTĘPIEŃ]**,
[NOWOWSTĘPNY], **NOWOWYMYŚLNY**, **NOWOZAKONNY**, **[NOWOZMYŚLNY]**,
NOWOŻENIA, **NOWOŻENIEC**, **NOWOŻEŃSKI**, **NOWOŻEŃSTWO**, **[NOWOŻYDOWIN]**

IM